

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

4. Ollman B. What Is Political Science? What Should It Be? *International Critical Thought*. 2015. Issue 5(3). P. 362–370. URL: <https://doi.org/10.1080/2159828.2.2015.1065379>
5. Яковлев Д. В. Держава, що сприяє розвитку політичної освіти: рудимент авторитаризму чи вимога демократії. *Політологічний вісник*. 2021. Вип. 87. С. 114–126. URL: <https://zpv.knu.ua/index.php/pb/article/view/121/106>
6. Яковлев Д. В. Цифрова дезінформація: технології пропаганди в соціальних мережах. *Трансформація українського суспільства в цифрову еру*: матеріали IV Всеукр. наук.-практич. конф. (м. Одеса, 21 берез. 2025 р.). Одеса, 2025. С. 36–40. URL: <https://hdl.handle.net/11300/29705>
7. Barabas J., Jerit J., Pollock W., Rainey C. The Question(s) of Political Knowledge. *American Political Science Review*. 2014. Volume 108, Issue 4. P. 840–855. URL: <https://doi.org/10.1017/S0003055414000392>
8. Mansbridge J. What Is Political Science For? *Perspectives on Politics*. 2014. Volume 12, Issue 1. P. 8–17. URL: <https://doi.org/10.1017/S153759271300368X>

Ярова Л. В.

доктор політичних наук, професор, завідувачка кафедри соціології
Національного університету «Одеська юридична академія»

ІННОВАЦІЇ У СОЦІАЛЬНІЙ ВЗАЄМОДІЇ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ОНЛАЙН-ЛОБІЗМ

Епоха цифровізації характеризується інноваціями в освіті та науці, політиці й економіці, публічному управлінні та політичному представництві. Під впливом цифровізації суспільних відносин трансформацій зазнає і лобістська діяльність.

У контексті цифровізації формат соціальної взаємодії визначається розвитком соціальних мереж і технологій «цифрового суспільства». У процесі переходу від традиційних засобів масової інформації, таких як телебачення, радіо, преса (друковані медіа), до створення наративів у соціальних мережах трансформується соціальна структура суспільства. На перший план виходить взаємодія між групами інтересів у соціальних мережах.

В Україні зроблено певні кроки для регулювання лобістської діяльності. З 1 вересня 2015 року набрав чинності Закон України «Про лобіювання» [2]. Відповідно до вимог цього Закону створено «Реєстр прозорості» [4]. У ньому вже зареєстровано 88 суб'єктів лобіювання. Варто погодитися з тим, що: «Початок функціонування Реєстру означає, що особи, які лобіюють, — впливають або намагаються впливати зокрема на органи державної влади щодо прийняття нормативно-правових актів у власних або комерційних інтересах бенефіціарів,

зобов'язані отримати статус суб'єкта лобіювання. Це може зробити (за відсутності обмежень, передбачених частиною 4 статті 10 Закону): — фізична особа, яка має повну цивільну дієздатність; — юридична особа, зареєстрована відповідно до законодавства України; — іноземна юридична особа, яка має своє представництво в Україні відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»... Реєстр став першою інформаційно-комунікаційною системою, яка за сприяння Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України пройшла авторизацію безпеки відповідно до нових стандартів, встановлених законодавством України» [3].

Цифровізація діяльності лобістських груп, їхня активність у забезпеченні політичного представництва та впливу на рішення органів публічної влади має кілька вимірів. Йдеться зокрема про «інформаційні війни», використання блогінгу та спін-докторингу, технологій впливу на порядок денний суспільства та влади.

Інституціоналізація лобіювання в цифровому суспільстві характеризується такими особливостями: 1) під впливом цифровізації змінюється соціальна структура суспільства і відповідно з'являються нові групи та класи, що потребують представництва у публічній політиці. Насамперед ідеться про те, що внаслідок цифровізації зростає соціальна вага представників креативної індустрії та активізуються дискусії про «новий середній клас» — креативний клас. Варто зазначити, що поява креативного класу наразі породжує більше запитань, ніж відповідей: «...креативний клас став новим середнім класом в інформаційному суспільстві... Якщо зняти маску з сучасного представника ІТ-індустрії, чи побачимо ми знайомого героя епохи модернізації — буржуа, демократа і парламентаря (“ліберала” чи “консерватора”)?... Умови праці та культурне середовище, технології та економіка змінилися, а місія модернізації політичної системи, яку здійснював середній клас у промислову епоху, має бути продовжена креативним класом в інформаційну еру» [5]; 2) Створення власних вебсайтів, сторінок у соціальних мережах, месенджерах тощо групами інтересів. Вони можуть бути як безпосередньо пов'язаними з цими групами (офіційні сторінки, можливість визначення джерела інформації), так і анонімними. У другому випадку створюються анонімні сторінки з метою маніпулювання інформацією, здійснення інформаційних диверсій та атак на опонентів; 3) формування асоціацій груп інтересів і лобістських структур, які також активно діють і взаємодіють у кіберпросторі. Лобістські організації використовують технології інформаційного впливу для просування власного порядку денного.

Серед сайтів, які характеризують діяльність лобістів у цифровому просторі, слід відзначити сайт «Lobby Club» [6], який «...створений за прикладом провідних клубів у США та Великій Британії, є унікаль-

ним місцем зустрічей впливових осіб, надає доступ до лобістських рішень і правової підтримки лідерам думок, бізнесу та політики. З офісами у Вашингтоні та Києві Клуб активно діє на міжнародній арені, взаємодіє з високопосадовцями та формує глобальні стратегії» [6], а також сайт Національної асоціації лобістів України [1].

На сайті зазначено: «Наша мета — сформувати цивілізовану культуру лобіювання в Україні, засновану на принципах прозорості, підзвітності та відповідальності. Ми прагнемо зробити лобіювання зрозумілим для суспільства, вивести його з тіні та показати як нормальну демократичну практику, що сприяє ухваленню якісних рішень» [1].

Слід зазначити, що криза демократичного політичного представництва, яка є ознакою сучасного світу, стала одним із чинників активізації груп інтересів і лобістських структур.

Однією з головних проблем у процесі використання лобістських технологій у цифровому суспільстві є правове регулювання кіберпростору. Це виклик не лише національним урядам, а й усьому глобальному світопорядку. Регулювання кіберпростору потребує координації дій національних урядів на основі норм міжнародного та інформаційного права. Проблема лобіювання із застосуванням новітніх технологій у кіберпросторі давно вийшла за межі окремих держав.

Список використаних джерел

1. National Association of Lobbyists of Ukraine. URL: <https://unla.org.ua/>
2. On Lobbying: Law of Ukraine of 23 February 2024 No. 3606-IX. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3606-20#n122>
3. Transparency Register Launched: Opportunities, Functions, Registration Conditions. National Agency on Corruption Prevention (NACP). 1 September 2025. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/reestr-prozorosti-rozpochav-robotu-mozhlyvosti-funktsii-umovy-reestratsii/>
4. Transparency Register. National Agency on Corruption Prevention (NACP). URL: <https://transparency.nazk.gov.ua/home>
5. Яковлев Д. В. Креативний клас — феномен інформаційного суспільства. *Трансформація українського суспільства в цифрову еру*: матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. Львів — Торунь: Ліґа-прес, 2024. С. 100–104. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5abd5fdc-4dfc-484a-a62a-b8792fd39957/content>
6. Lobby Club. URL: <https://lobbyclub.org/>

Харитонов О. І., Галупова Л. І.

Академічна доброчесність як чинник формування іміджу
закладу вищої освіти 338

Цехан Д. М.

Трансформація підготовки правоохоронців у контексті
становлення проактивних моделей правоохоронної
діяльності 341

Чанишева А. Р.

Щодо розвитку співпраці між Україною та Великою
Британією у сфері вищої освіти та наукових досліджень 344

Чанишева Г. І.

Щодо здобуття дуальної освіти та укладення студентського
трудового договору 348

Шишацька Ю. О.

Інтернаціоналізація добробуту у вищій освіті: впровадження
британських моделей підтримки в Україні 351

Яковлев Д. В., Гранін Д. В.

Інституціоналізація політичної науки в Україні:
інтернаціоналізація та інноваційність 356

Ярова Л. В.

Інновації у соціальній взаємодії в цифрову епоху:
онлайн-лобізм 360

Бааджи Н. П., Кирилюк А. В.

Академічна доброчесність в умовах розвитку штучного
інтелекту 363

Бакутін А. О.

Міжнародний підхід до авторського права на хореографічні
твори та його інтеграція у навчальні програми українських
юридичних університетів 367

Бєлогутова О. О.

Міжнародна студентська мобільність як стратегія
інтернаціоналізації та виклик для системи вищої освіти
України 372

Бойко В. Д.

Організація навчального кіберполігону на незалежних
системах віртуалізації 376